

ERDELYI MAGYARÁG

Felolós szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

V. évfolyam 11 sz.

1936 január 12

Vasárnap

Váratlanul összehívták a német birodalmi gyűlést

A római osztrák követ az Ausztriát fenyegető német veszély miatt kihallgatáson jelent meg Mussolini előtt

Berlin, január 10.

A birodalmi gyűlést január 31-re váratlanul összehívták. Európa közvéleménye nagy érdeklődéssel tekint a gyűlés elé, amelyben Hitler is felszólal és fontos nyilatkozatokat tesz. Nem tartják kizártnak, hogy a gyűlésen is szóba kerül Ausztria ügye.

Nemcsak az olasz fővárosban, de egész

Európában nagy feltűnést kelt az a hír, hogy Mussolini tegnap kihallgatáson fogadta Ausztria római nagykövetét. akivel több, mint két óras tanácskozást folytatott. A kihallgatásnak rendkívüli jelentőséget tulajdonítanak, mert biztosra veszik, hogy ez a kihallgatás a Brenneről elvont olasz csapatok és Németországnak Ausztriát illető terveivel áll összefüggésben.

litikai és diplomáciai bonyodalomhoz vezet.

A „Daily Telegraph” azt írja, hogy úgy Anglia, mint Franciaország — mielőtt a népszövetségi tanácsülésen nyilatkozná — előbb megvárja Roosevelt elnök semlegeségi nyilatkozatának hováfejlődését, mert az olajtilalom mellett való állásfoglalás ettől függ.

Minden körülmények között az angol kormánynak arra kell törekednie, hogy minél hamarabb békét teremtsen. Drummond római angol nagykövet, aki már hosszabb idő óta Londonban tartózkodik, tegnap ebben az irányban tárgyalásokat folytatott Baldwin angol miniszterelnökkel és Eden lord külügyminiszterrel. Hétfőn a római nagykövet visszautazik állomáshelyére és az angol kormány felhatalmazása alapján újabb béketárgyalásokat kezd az olasz kormánnyal.

A jobboldali „Morning Post” az olajzáratról írva, megjegyzi, hogy mindenképp meg kell állapítani, hogy az olajtilalom elrendelése Olaszország háborús lépését inkább maga után vonja-e mint decemberben. Meg kell állapítani továbbá, hogy Olaszországra milyen hatással van a francia-angol Földközi tengeri hadgyakorlat és Roosevelt elnök semlegeségi nyilatkozata. Végül pedig meg kell állapítani, hogy csillapodott-e a felháborodás a párisi béketerv kudarcá miatt vagy sem.

A „Daily Express” szerint Anglia a népszövetségi tanács ülésén nem fogja szorgalmazni az olajtilalom bevezetését.

Megkezdődött Ogadenben az olasz offenzíva

Addis Abeba, január 10.

Az abesszin fővárosból érkező jelentések szerint a Dolo-környéki olasz haderők megkezdték támadásaikat. Valószínűnek tartják, hogy az immár második hónapja előkészített olasz offenzíva kezdetéről van szó. A seregek még nem találtak ellenállásra, de valószínű, hogy egykét napon belül heves összeütközésekre kerül a sor a déli fronton.

Az olasz offenzíva kezdete a meglepetés erejével hatott, tekintve, hogy Ogadenben már megkezdődött az ugynevezett kis-esős évszak, amely azonban csak névleg kicsi, de a valóságban rendkívül megnehezíti a hadmozdulatokat. Ez az évszak három-négy hétig tarthat el.

Nápoly, január 10.

Tegnap ismét behajóztak egy olasz sereget. 37 tiszt és 1600 közlegény indult utnak a keletafrikai frontra.

London, január 10.

Az angol lapok telve vannak fantasztikus hírekkel az Olaszországhoz pártolt Guksa herceggel, a négus sógorával kapcsolatban. Több angol lap Abessziniában lévő tudósítója az olaszok cáfolata ellenére is azt állítja, hogy az olasz hadvezetőség hekkkel ezelőtt kivégeztette Guksa herceget és őt hívét.

A tudósítók szerint ugyanis Guksa herceg átpártolása csak trükk volt és a herceg kezdettől fogva a négussal történt megál-

lapodása alapján járt el. Az volt a feladata, hogy felláztassa a megszállott területek ben-szüllött lakosságát és állandóan küldje a jelentéseket az olasz hadtervekről és a front mögötti állapotokról az abesszin hadvezetőségnek.

A háború kitöréséig rossz volt a viszony a négus és a herceg között, de ekkor Guksa Addis Abebába ment és megígérte sógorának, hogy most levezekli bűnét és segítségére lesz neki az olaszok elleni küzdelemben.

A január 20-i népszövetségi tanácsülésről, valamint az angol és a francia hajóhadak Földközi tengeri gyakorlatáról az egész világsajtóban a legkülönbözőbb híresztelések jelennek meg.

Az angol sajtó ezzel szemben igyekszik a nyugodt tárgyilagosság álláspontjára helyezkedni és ellensúlyozni a megjelent híreket, amelyek arról számolnak be, hogy úgy a népszövetségi tanácsülés, mint a Földközi tengeri hadgyakorlat jelentős po-

Kisebbségi minisztériumot létesítenek Csehszlovákiában

A minisztérium egyik államtitkára magyar, a másik német lesz

Prága, január 10.

A cseh sajtó megírja, hogy a tót néppárt és a német keresztényszocialista párt koalíciós tárgyalásokat folytat a kormány-nal és nincs kizárva, hogy a párt tagjai közül többen belépnek a kormányba.

Ezzel kapcsolatban azt is megírják lapok, hogy a kormány kisebbségi miniszterium felállítását tervezi, amelynek két államtitkára lenne: az egyik magyar, a másik pedig német.

Időjárás

Elénk délnyugati nyugati szél, változó felhőzet. Sok helyen köd. Egyes helyeken kisebb esők. A hőmérséklet a hegyeken tovább emelkedik, a síkságon valószínűleg nem változik.

Az ujévi nagy tombola 21. száma

Betörőket fogott el a baia-marei rendőrség

Satu Mare, január 10.
Néhány nappal ezelőtt ismeretlen tettesek átkulcs segítségével behatoltak Körösi Jánosné baia-marei bőrdíszműáru üzletébe, ahonnan hat darab értékes bőr-ritikált zsákmányoltak. A baia-marei rendőrség rövid nyomozás után Schwartz Márton, — Schwartz Márton és Rosenzweig Pál fiatalemberek személyében elfogta a tetteseket,

akiket letartóztattak és átkísértek a satu-marei ügyészségre.

A három betörőt Haias Joan vizsgálóbíró hallgatta ki és annak befejeztével elrendelte ellenük a vizsgálati fogságot.

Schwartz Márton és Rosenzweig Pál már be is vonultak a fogházba, mint az 1936. esztendő első foglyai.

Horogkereszt a bécsi Dolltuss-szobron

Bécs, január 10.
A Politische Korrespondenz jelenti: A szerdaróli csüttörtökre forduló éjjel ismeretlen tettesek fekete olajfestékkel és horogkeresztekkel mázolták be a XVI. kerületben

lévő Dollfuss emléket. A lakosság az éretlen csiny miatt élénk kifejezést adott a helyszínen. A rendőrség is bevezette a nyomozást a felháborító cselekmény tettesének kikutatására.

Véres családi háborúság Salontán

Vadházastársa hozzátartozói összeverték egy gazdálkodót

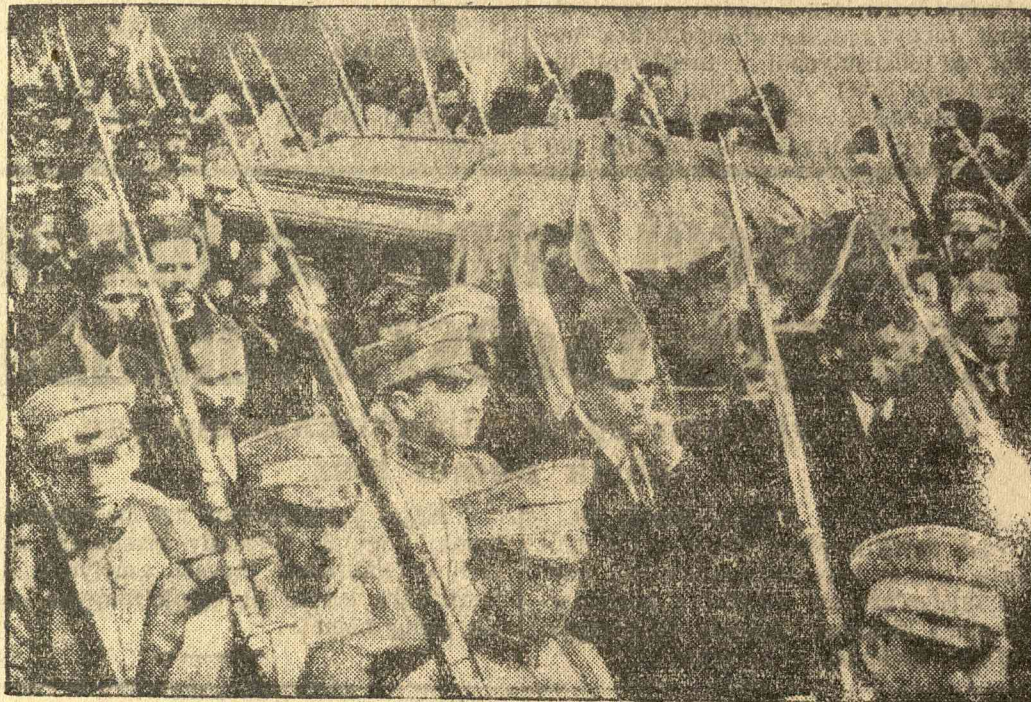
Salonta, január 10.
Erdős Sándor salontai lakos különös ügyben tett feljelentést a rendőrségen. A feljelentés előzményei pár héttel ezelőttre nyúlnak vissza amikor is Erdős távollétében vadházastársa lakásukat teljesen kiürítette. Eladta búzáját is, amelyért 1000 lejt kapott és ezt az összeget is magával vitte.

Erdős ezek után sógorához, Darvasi Jánoshoz költözött ennek tinca-ujtelepi lakására. Ugy látszik azonban, hogy vadházastársa még nem elégette meg a dolgokat, mert bosszút forralt ellene.

Kiss Erzsébet — így hívják az asszonyt, — rokonaival beszélte meg a dolgot — így szól a feljelentés. Id. Kiss András, ifj. Kiss András, és Sándor Lajos, az elhagyott asszony apja, fivére és sógora január 4-én este meglesték a hazafelé igyekvő Erdős Sándort és dorongokkal alaposan helybenhagyták. Sőt — állítólag — a volt após vasvillával rohant Erdősre, akit egy kisgyermek figyelmeztetett a veszedelemre és így tudott megmenekülni.

A feljelentés ügyében a rendőrség bevezette a nyomozást.

Mit kíván Ön? A fájdalom azonnali csillapítását? agy az Önt kínzó baj megszüntetését? Ha a szervezet bizonyos anyagokat nem választ ki teljesen, ha hűgysav gyülemlik fel a szervezetben, akkor jelentkeznek rheuma, köszvény és a legkülönbözőbb idegfájdalmak s jókedvünk mindörökké odavan. Ezren és ezren vásárolnak ilyen kor gyógyszerkészítményeket, amelyek az idegek letompítása által csakis pillanatnyi enyhülést okoznak. Ha azonban a bajt gyökerében akarja megtámadni és teljesen meggyógyítani, az ártalmas csirákat kipusztítani s a hűgysav feleslegét feloldani, akkor vegyen Togal-t. Togal minden kíváncsi lommak megfelel! Még elhanyagolt esetben is segít és teljesen ártalmatlan a gyomorra szívre vesékre és más szervekre. Több mint 6000 orvos ajánlja! Tegyen még ma egy kísérletet! Togal minden gyógyszerárban kapható!

Temetik Venezuela elnökét

Juan Vicente Gomez tábornokot, Venezuela köztársasági elnökét nagy katonai pompa kíséri utolsó útjára Caracas temetőjébe.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet az újévi tombolán

1935. december — 1936. január

A NAP

★

Abessziniától-Ausztriáig

A nemzetközi politika régóta tudja, — hogy az a gyarmati háború, amelynek helyi jelentőségét Mussolini nem győzi hangoztatni, mégsem kizárólag gyarmati háború és egyáltalán nem helyi jelentőségű. Már október első napjaiban, az olasz csapatok megindulásakor, sőt már jóval ezelőtt a legnagyobb idegesség uralkodott nyugati fővárosokban, ami még akkor is indokolt lett volna, ha a keletafrikai érdekek nem is festik fel a háború rémét Európára egésze. Hiszen ideges, feltűzött világban élünk és soha nem lehet tudni, vajon az Adua, Akszum vagy Adigrat körül eldőrlő valamelyik puskalövésnek nem lesz-e olyan ereje, hogy tüze az egész világot lángbaborítsa.

Az olasz-abesszin háború kitörése folytán veszélyeztetett sokféle európai érdek száma most eggyel növekedett. A háború hosszára nyúlik, és úgy látszik, hogy a Duce által népére kényszerített fegyelem (1) sem tudja kivívni azt a döntő győzelmet, amelyre szükség lenne ahhoz, hogy az olasz fegyverek kedvező békefeltételeket diktálhassanak a fekete császárságnak. — Abesszinia keményebb dió, mint Olaszországban gondolták, és ma már Eden angol külügyminiszter is attól tart, hogy az a végzet, amely 1896-ban Baratieri tábornok seregei uto'erte Aduánál, most is ott leselkedik az olasz seregekre az abesszin hegycsúcsok között.

Érdekes és különös, hogy Eden, akit igazán nem lehetett eddig olaszbarátsággal gyanúsítani, most hirtelen féltetni kezdi Mussolini csapatait a verességtől. Holott — ezt mindenki tudja — az Abessziniában az olaszokra mért nagy vereség érdekében az a gyarmati és az Indiához és Ausztráliához vezető utat féltő Angliának.

Mi történt tehát?

Csupán annyi, hogy Olaszország elhatározta, hogy elvonja csapatait a Brenner-hágótól. Elvonja, mert Abesszinia jobban fáj neki Ausztriánál. Elvonja, mert Ausztriára nincs szüksége, de Abessziniára igen. Ausztriát védtek ezek a csapatok a Brenneren, most Olaszországot fogják védeni Abessziniában.

Es ez a rövidke hír hirtelen megmozgatta a lesben álló nemzeti szocializmust, amely higgadtan, nyugodtan kinyújtja karait Ausztria felé.

Mussolini ellen sokféle vád hangoztik el. Annyi azonban bizonyos, hogy 1934 július 25-én, a szomorú emlékeztető Dollfuss gyilkosság napján gyors és határozott fellépésével megakadályozott egy európai háborút, amely biztosan kitört volna akkor, ha a német horogkereszt elterpeszkedik Ausztria fölött. Az olasz katonák azóta is ott állnak a Brenneren, félve-vigyázva arra, hogy német katona ne tegye be lábát Ausztria területére.

A veszélyben az emberek közelebb kerülnek egymáshoz. És ennek a veszélynek a tudata, talán közelebb hozza egymáshoz a diplomatákat is, akik a huszonnegyedik órában esetleg mégis megtalálják a békés meggyezés és összefogás útját a legnagyobb veszedelemmel szemben.

2. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 január 12.

Japán jelentés szerint

Mozgolódnak az ellenforradalmárok Kelet-szibériában

Kétszáz bombamerénylet, háromszáz halott, száznál több kivégzés

Tokió, január 10.

Hszinkingből, Mandzsuria fővárosából érkező jelentések szerint Kelet-szibériában izadások történtek ki a Szovjet ellen.

Állítólag mintegy 200 bombamerénylet következett el legutóbb a vasutvonalak és katonai erődítmények ellen.

A távirat szerint a Bajkál-tó környékén fellázadtak a parasztok. Nercsinszkben, Kabarovszkban és Vladivosztokban is lázadásra került a sor, melynek során heves összeütközések történtek. Az állandó összeütközések során az elmúlt évben 300 ember vesztette életét. Több száz embert le tartóztattak és mérgezőgázzal kivégeztek.

Hid épül a Bosporus-szoros fölött

Egy amerikai mérnök fantasztikus terve

Istanbul, január 10.

Egy amerikai mérnök szenzációs ajánlatot tett a török kormánynak. Az ajánlat szerint a mérnök záros határidőn belül hidat épít a Bosporus szoroson, amely összekötné Istambult Scutarival. A gigászi tervet teljes egészében ki is dolgozta az amerikai mérnök, aki szerint a hid 2340 m. hosszú lenne, 21 méter széles és 350 méter

magasan húzódna a tenger színe fölött.

A török kormány elvben elfogadta ezt az ajánlatot és egy bizottságot jelölt ki, amelynek feladata lesz, hogy megválassza a helyet, ahol a hidat felépítsék, továbbá a fizetési módozatokat. A mérnök ugyanis még nem közölte azt, hogy a hid felépítése mennyibe kerülne.

Az új törvény előírása szerint

alkalmazottak bejelentési íve elkészült és kapható

Pásztor Ede papir-
aruházában

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ára ivenkint 3 lei

Rablógyilkosság Mercurea-Ciuc közelében

Agyonverték és kifosztottak egy 27 éves gazdálkodót

Mercurea Ciuc, január 10.

Borzalmas gyilkosság történt Ciuman község mellett. Tegnap reggel a járókelők Ciumen községtől négy kilométerre az országút mellett levő árokban holtan találták Köllő János 27 éves gazdálkodót. Az első pillanatban látható volt, hogy a gazda gyilkosság áldozata lett, mert a fején, vala-

mint testének többi részein súlyos sebek voltak.

A csendőrség jelentést tett az ügyészségnek, amely elrendelte a nyomozást, egyben orvost küldött ki, hogy a holttestet felboncolja. A nyomozás eddig azt állapította meg, hogy rablógyilkosság történt, mert a gazda teljesen ki volt fosztva mindenéből.

Vérfigyasztó harc a repülőgépen egy örült és a kísértő detektív között

A detektív életét az őrizetére bízott tolvaj mentette meg

Quebec, január 10.

Vérfigyasztó küzdelmet kellett folytatni a napokban egy kanadai titkosrendőrnek, Mr. Bertramnak, aki egy csendes örültet kísért repülőgépen Kvebeckbe, hogy az ottani elmeorvosintézetben elhelyezze. Ugyancsak Bertram kíséretére bíztak egy két évi börtönre ítélt tolvajt, akinek szintén Kvebeckben kellett büntetését leülnie. Uközben az örültnek sikerült kiszabadulni a kényszerzubbonyból és 1500

méter magasságban halálos küzdelem indult meg a rendőr és közöttük. A rendőr már fuldokolt az örült kezeinek szorítása alatt, a pilóta, aki a nagy rázkódások között alig bírta megőrizni a gép egyensúlyát, nem segíthetett a rendőrnek, aki meghalt volna, ha a tolvaj nem siet segítségére és ki nem szabadítja a dühöngő kezét közül. Így ketten meg tudták fékezni az örültet és ismét kényszerzubbonyba helyezni.

— Elhajasodásnál, köszvénynél és cukorbetegségnél, oxaluria és phosphaturia képződésénél, húgysavas sók lerakódásánál a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomort és a belek működését s tartósan előmozdítja az emésztést. Több jeles orvos az anyagcsere-bajok célszerűbb gyógymódja után kutatva, már a múlt században megállapította, hogy a Ferenc József vizkúrával nagyon szép eredményt lehet elérni.

Táblai hírek

Oradea, január 10.

Az ítélőtábla második szekciója tegnap két satu-marei és egy maramuresi ügyet tárgyalta.

Spiegel Hermann satu-marei kereskedő azzal vádolta meg Eder Gézát, hogy a bi-xádi víz elnevezése alatt más vizet hoz forgalomba. Ezért Eder hitelrontás miatt feljelentette Spiegelt, akit a törvényszék annak idején felmentett a vád és következményei alól. Az ügy a helybeli tábla elé került, amely a tegnapi tárgyaláson helybenhagyta a törvényszék felmentő ítéletét.

Hirsch Ferenc satu-marei lakos, a Minerva biztosító ottani ügynökét feljelentette az Adriatica biztosító társaság klienseihez és azt mondta nekik, hogy a Minerva és az Adriatica fuzionált és a jövőben a Minerva név alatt fog működni. Ezért elkérte az Adriatica kötvényeket és azokat kicserélte a Minervára. Hirsch a bíróság előtt nem ismerte be a vádat és mivel bizonyíték ellene nem volt, a törvényszék felmentette a vádlottat. A tábla elé került felebezés folytán az ügy, de az is felmentette Hirschet.

A harmadik ügy, amely maramuresi jelentőséggel bír az, hogy Dobai Sándor viseul de susi ember vadászattal foglalkozott. Hogy kipusztítsa az egyre jobban elszaporodott vadállatokat, kertjébe mérgezett húst tett ki. A vadak nem ették meg, annál inkább a szomszéd kutyái. Ezek valamennyien elpusztultak. A szomszéd erre feljelentést tett a járásbírósnál Dobay ellen. A járásbírósnak bűnösnek mondta ki Dobayt és pénzbírságra ítélte. Felebezés folytán került az ügy a sighthi törvényszék elé, ahol Dobay azzal védekezett, hogy volt vadászengedélye és így jogában volt a vadakat úgy pusztítani, ahogy ő akarja. A törvényszék ezt az érvelést el is fogadta és felmentette a vádlottat.

Az ügy végső fórumként a táblához került, amely azonban megerősítette a törvényszék ítéletét.

RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT

Bucuresti: 13: Lemezek. 13,45: Tőzsde. Sport. 13,55: Lemezek. 14,15: Hírek. 14,35: Lemezek. 18: Katonazene. 19: Felolvasás. 20: Hírek. 20,15: Ének-kettős. 20,55: Felolvasás. 21,15: Jazz. 22,30: Hírek. 22,45: Benucci csel-lőművész játéka. 23,15: Vendégloji zene. 23,45: Hírek külföldre. 23,55: Hírek.

Budapest: 7,45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 11,20: Felolvasás. 11,45: Felolvasás. 12,10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárás-jelentés. 13,05: Neogrády-Keleti Magda zongorázik. 13,40: Hírek. 14: Szalózenekar. 14,30: Pontos időjelzés. 15,40: Hírek. 17,10: Bereczki Ida ifjúsági felolvasása. 17,45: Pontos időjelzés. 18: Közvetítés a Dreher-sörgyárból. 18,45: Szijj Dénes tárogatózik. 19,05: Stur István előadása. 19,35: Margittay Margit magyar női énekes. 20,30: Buday György előadása. 21: A bécsi rádióállomás műsorának ismertetése és 20,10: műsorának közvetítése. 22,40: Hírek. 23: Jazz. 24: Hanglemezek. 1,05: Hírek

3. oldal "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 január 12.

Álomkirálynő

— Társadalmi regény — 24

Clarisse türelmetlenül dobbantott.

— Kérem, kedves bárónő, ne beszéljen átkokban. Mondja meg végre, mire céloz?

Lindenfels bárónő kitárta karjait, mint aki jelezni akarja, hogy a felelősséget elhárítja magától azért, amit mondani fog.

— Azt hiszem, legjobb lesz, ha mégis csak közlöm fenségeddel, amit tudok. Eből legalább megtudja, hogy nemcsak fenségednek, hanem öfenségednek is igen fontos érdeke fűződik ehhez a házassághoz.

— Az édesapámnak?

A bárónő bolintott.

— Sajnos úgy van! Nem közöltem volna, ha fenséged viselkedésével nem kényszerít erre. Magam is csak nemrég tudtam meg!

— Mit tud ön? — kérdezte a hercegnő elfuló hangon.

— Véletlenül tudomásomra jutott, hogy öfenségednek igen súlyos anyagi gondjai vannak és Albert herceg vállalkozott, hogy ezektől a gondoktól megszabadítja!

— De hiszen ez lehetetlen! Az igaz, hogy apám elvesztette vagyona legnagyobb részét, de mi nagyon takarékosan élünk és apám sohasem említette előttem, hogy anyagi zavarai vannak.

Lindenfels bárónő vállat vont.

— Erről nem tudok fenségednek felvilágosítást adni. Magam is azt hittem, hogy így áll a dolog, de sajnós, Albert herceg meggyőződött az ellenkezőjéről.

— Szóval a hercegtől tudja mindezt? És miért nem mondta meg eddig?

— Mert kimélni akartam fenséged érzékenységét. Fenséged, amit örömmel állapította meg, önmagától is megtalálta a helyes utat, amelyre magas rangja és édesapja iránti kötelessége utalja és ezért szükségtelennek találtam, hogy ezzel a szomorú ténnyel terheljem.

Clarisse keserűen felkacagott.

— Most azonban, mivel látja, hogy leterülni szándékszom az ön szerint egyedül helyes útról, gyengéd törzsúrassal visszaöhlajt terelni!

— Fenséged nagyon szigorúan ítéli meg a szerepemet én csak...

A hercegnő türelmetlenül vágott a szavába.

— Ön tehát a hercegtől nyerte értesüléseit?

— Igen, de...

— Nem érdekel! Mikor tudta meg mindezt?

Lindenfels bárónő nagy zavarában magyarázatot keresett, amellyel messinai titkos kirándulásokat igazolja. De a hercegnő nem adott időt arra, hogy valami jó kifogást találjon ki. Türelmetlenül sürgetté.

— Feleljen kérem, tudni akarom!

A bárónő zavartan fogott védekezésébe.

— Elvégre nyugodtan mondhatom hiszen akkor is csak fenséged javát tartottam szem előtt. Az utolsó napon, amikor Taorminából elutaztunk, titkos értesítést kaptam Albert hercegtől, hogy keressen fel Messinában. Fenségednek azt mondtam, hogy egy régi barátnőmmel akarok találkozni és elmentem Messinába. Albert herceg ott közölte velem, amit tudok. S elmondta azt is, hogy nagy súlyt helyez arra, hogy ez a házasság létrejöjjön. Minden szavából kisugárzott, hogy fenségedet nagyon szereti!

— Az ő szerelmé! — Clarisse ismét keserűen kacagott. — Szóval azt mondta, hogy tőle függ apám vagyoni romlása!

— Nem ezekkel a szavakkal, de ez volt az értelme!

(Folytatjuk.)

4. oldal.

"ERDELYI MAGYARSÁG"
1936. január 12.

Terjed a vörheny Ciucmegyében

Leliceni községben több haláleset történt. A tisztiorvosi hivatal széleskörű óvintézkedése

Mercurea Ciuc, január 10.

Ciuc megyéből a vármegyei tisztí főorvosi hivatalhoz jelentés érkezett több faluból, hogy vörhenyjárvány tört ki. A járvány különösen Leliceni községben öltött aggasztó méreteket, ahol több haláleset is történt.

A vármegyei tisztí főorvosi hivatal most erélyes intézkedéseket foganatosított,

hogy a járvány továbbterjedését megakadályozzák. Külön felhívást intézett a községek lakóihoz, hogy különös gondot fordítsanak a tisztaságra és minden megbetegedést, akármilyen természetű legyen is az azonnal jelentsenek be. Remélik, hogy ezek az intézkedéseknek alapján sikerül fog a vörhenyjárvány továbbterjedését megakadályozni.

Hajtóvadászat Amerika új, 1. számú közeliensége ellen

Megostromolták a rendőrök az iskolaépületet, ahol a banditák elrejtőztek

Newyork, január 10.

Amerika új, 1. számú közelienségeinek a hírhedt Alwin Carpsnak, ismét sikerült kiszabadulni a rendőrök gyűrűjéből. Hetek óta valóságos hajtóvadászat folyik a bandita ellen, aki most majdnem rendőrkeze került.

Autóját a rendőrök feltartóztatták, de a banditavezér kiugrott a kocsiból és herohant egy üresen álló iskolaépületbe. Az autót maga után becsapta. A rendőrök ostrom alá vették az épületet, mire

heves pisztolytüzelés fogadta őket.

A bandita átfutott az iskola kertjén, átmászott a kerítésen és így nyoma veszett.

Amikor a rendőrök benyomultak az épületbe, a banditavezér társát súlyos állapotban találták. Az egyik rendőrgolyó megsebesítette, de Carps mielőtt továbbrohant volna, első segélyben részesítette sebesült társát és csak azután menekült el.

Az amerikai banditának eddig már négy ízben sikerült kiszabadulnia üldözőinek gyűrűjéből.

Vakmerő uccai rablótámadás Budapesten

Ismerellen bandita k tépte egy tisztviselőnő kezéből a retiküljét

Budapest, január 10.

Vakmerő rablótámadás játszódott le tegnap este 10 óra tájban a Dohány utcában. Róna Irma magántisztviselőnő, aki a Dohány ucca 12 számú házban lakik, hazafelé tartott. Hóna alatt szorongatta retiküljét, amelyben 65 pengő készpénz volt.

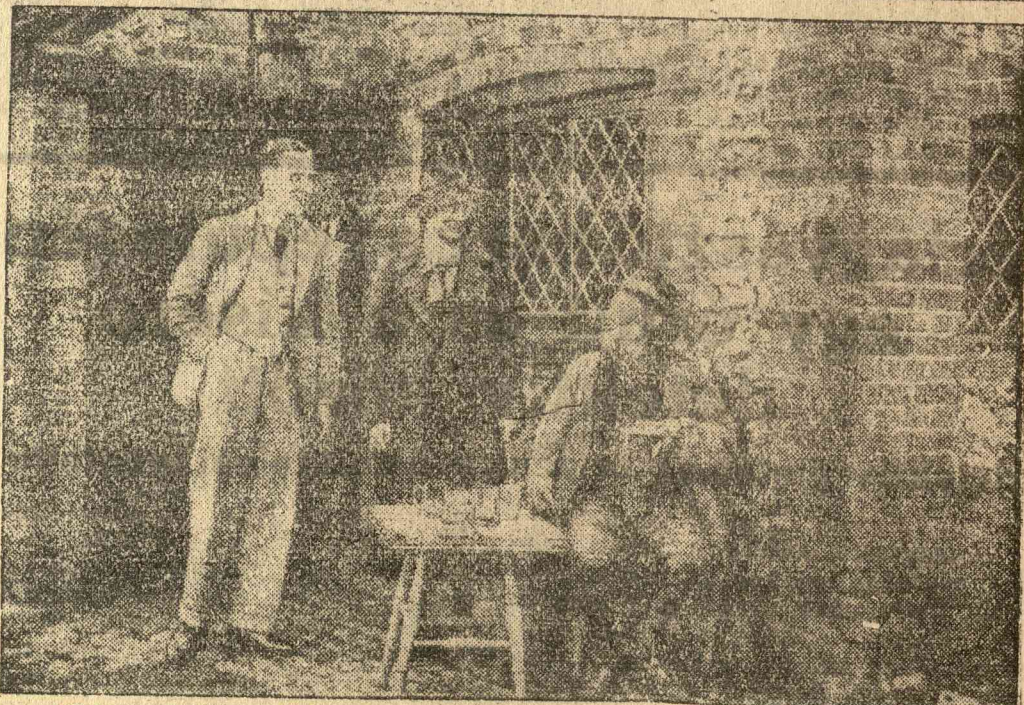
Amikor a 10-es számú ház elé ért, hirtelen egy fiatalember ugrott eléje. Balkezevel mellbevágta a leányt és amikor az megtántorodott, jobbjaival kirántotta a hóna alól a retikült, rögtön sarkon fordult és futásnak eredt.

Mire Róna Irma első ijedtségéből felocsudott és sikoltozni kezdett, már eltűnt a sötét mellékutcában. A rendőrség keresi a vakmerő utonállót.

Veszek

Ócska ólmot

Cím a kisdóban

Macdonald leánya -- fogadósnő lett

Isabel Macdonald a volt angol miniszterelnök leánya megvásárolt egy falusi fogadót, amelyet maga fog vezetni. Képünk az újdonsült fogadást mutatja első vendégével.

Erdélyszerte körözött betörőt fogott el az oradeai rendőrség

Csaknem minden erdélyi városban „dolgozott”

Oradea, január 10.

Az utóbbi időben számos betörés történt a városban, amelyek során az ismeretlen tettesek főleg ékszerekre vadásztak. A bevezetett nyomozás során a rendőrség gyanúja Ombódi Sándorra esett, aki nemrég szabadult az aiudi fegyházból. Ombódit tegnap letartóztatták, de őrizetbe vették családtagjait is, mert feltehető, hogy szintén tudtak a betörésekről. A házkutatás során Ombódi lakásán sok ékszert találtak. A kihallgatás folyik.

Ombódi kihallgatása során a rendőrség megállapította, hogy Oradeán két, Clujon 1, Dejen egy Alba Julián egy és Bistritán szintén egy betörést követett el a veszedelmes bandita, akit a cluji rendőrség már régen köröz. Lakásán az ékszereken kívül egy fényképezőgépet és ezüstpénzeket találtak. A vizsgálat befejeztével a cluji rendőrségnek adják át.

Egy másik betörés tettesét is sikerült elfognia a rendőrségnek. Nicolae Mihulin, az állami kereskedelmi iskola igazgatója tett

jelentést a rendőrségnek, hogy Lazar Aurel ucca 17 szám alatti lakásának előszobájából az elhunyt Crisan György, Mihulin sógorának drága felöltőjét ellopták. A rendőrség rövid, és bravuros nyomozás után elfogta a tettest Makkai Sándor, az ismert-nevű betörő személyében. A felöltőt is megtalálták nála.

Nagy Gyula Hasden-ucca 21 szám alatti lakos szintén jelentette a rendőrségnek, hogy betörők jártak nála. A rendőrség keresi a tettest.

Izom- és idegfájdalmak, főtájás

esetén és hűléses megbetegedéseknél fényesen

bevált a Togal-tabletta. A Togal helyreállítja egészségét. Teljesen ártalmatlan! Minden gyógyszer-tárban és drogériában. Lei 52,— és Lei 130.—. Svájci készítmény!

Teljes csőd előtt áll a tengerészeti értekezlet, Japán teljesíthetetlen követelése miatt

London, január 10.

Angol politikai körökben számolnak az- al, hogy a tengerészeti konferencia, mely hétfőre halasztotta ülését, teljesen felbomlik. Több mint bizonyos, hogy a többi államok vissza fogják utasítani Japán azon követelését, hogy teljes tengeri egyenjogúságot kapjon. Ezzel szemben Anglia arra fog

törekedni, hogy létrehozza a tervbevevett angol, amerikai, olasz és francia tengeri egyezményt.

Több angol lap Japán lépését diplomáciai sakkhúzásnak tartja, mert Japánnak a célja az, hogy egyenjogúsági kérdésének feladása ellenében szabadkezet nyerjen távol keleten.

Óriási anyagi kár mellett

Ujabb tíz halottja van az angliai viharnak

London, január 10.

Angliában tegnap ismét heves vihar volt, amelynek eddigi jelentés szerint öt halottja van. Különösen Walesben okozott anyagi kárt a vihar. A villanyvezeték több helyen megrongálódott, úgy, hogy nagyon sok helyiség teljesen villanyáram nélkül maradt.

Kent grófságban több falut elöntött az árvíz.

A tengerparton egyszerre öt hullát dobott partra a hullám. Azt gondolják, hogy a viharban elpusztult Bradar gőzös személyzetéből valók.

Ájultan esett össze a színpadon Sidy Thal, a híres színésznő amikor édesanyja halálhírének közölték vele

Bucuresti, január 10.

Sidy Thalt, az erdélyszerte ünnepezt színművésznőt, akit az erdélyi közönség is szívébe fogadott, mély gyász érte. Hosszú évek óta betegeskedő édesanyja szerdán meghalt. A művésznő drámai körülmények között értesült édesanyja haláláról. A bucuresti Roxi színházban ezúttal is zsúfolt ház előtt játszott a népszerű primadonna s előadás közben közölték vele a halálhírt. Sidy Thal éppen jelenése végeztével vette a hírt és a színpadon elájult.

A közönségre drámai hatást keltett a szomorú jelenet. Az előadást félbeszakították és Sidy Thal a legközelebbi vonattal Cernautiba utazott, hogy résztvegyen édesanyja temetésén. Művészi körökben őszinte részvétet kelt Sidy Thal gyásza, aki nagy szeretettel csüngött édesanyján.

Angol hadiflotta egy jugoszláv kikötőben

Belgrád, január 10.

A jugoszláv lapok arról adnak hírt, hogy a közeljövőben az angol hadiflotta 19 egysége a spalattói kikötőbe érkezik.

A kisiparosok is kötelesek bejelenteni személyzetüket

Bucuresti, január 10.

A kereskedelmi és iparügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében azok a kisiparosok, akik husznál kevesebb munkással dolgoznak, szintén kötelesek személyzetüket bejelenteni. A bejelentést az 1935. évi december 31. állapot szerint kell teljesíteni és a bejelentési határidő ez év január 31.

Ausztria is háborúra készül

Bécs, január 10.

Az osztrák kormány törvényt szavaztatott meg, amely szerint háború esetén az osztrák csendőrség egyes osztagai speciális katonai működésre oszthatók be. A csendőrök ekkor a katonai parancsnokság alá mennek a belügyminisztérium hatásköréből.

Az episcopiai „Margit”-malom: parasztmalom

Oradea, január 10.

A hivatalos lap mai számában miniszteri határozat jelent meg, amely a Stern J. tulajdonát képező episcopiai Margit-malom parasztmalommá nyilvánítja, amely tehát így csak vámórlést végezhet.

Kérje minden olvasónk az „Erdélyi Magyarország” 1936. évi naptárát a bizományostól. Ara 5 lei!

Az abesszin ellenes tüntetések miatt bezárták a párisi jogakadémiát

Páris, január 10.

Csütörtökön délelőtt, amikor Jeze tanár, Abesszinia népszövetségi jogi tanácsadója előadását meg akarta kezdeni, az egyetemi hallgatók tüntetésbe kezdtek ellene, úgy, hogy Jeze tanár elhagyta a termet. A tüntetés következményeképp a francia közoktatásügyi miniszter újabb rendeletig bezárta a párisi egyetem jogi fakultását.

Február 17-én mondják ki az általános bányászsztrájkot Angliában

London, január 10.

Az angol bányászszövetség elhatározta, hogy a sztrájkra való felhívást bizonytalan időre elhalasztja. Ezzel a közvetlen bányászsztrájk veszélye egyelőre elmúlt. Még abban az esetben is, hogyha nem sikerül a megegyezés, február 17-e előtt szó sem lehet az általános sztrájk megkezdéséről.

Zsírosszódát ivott egy baia-marei cseléd lány

Baia Mare, január 10.

Abriham Florica 30 éves sisesti illetőségű szolgálóleány gazdájának: Friedmann Zelignek lakásán marószódával öngyilkosságot követett el. Tettének oka: szerelmi bánat. Beszállították a kórházba, ahol gynomosást alkalmaztak nála, de állapota súlyos, mert későn vették észre tettét és a marószóda nagy rombolást végzett szervezetében.

5 oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 január 12.

Főszolgabírói értekezlet volt a prefekturán a hitelszövetkezetek felállításának ügyében

Az új banktörvény értelmében a jövőben csak olyan bankok működhetnek, amelyeknek alaptőkéje: falvakban legalább kétmillió, városokban 4 millió, megyeszékhelyeken pedig 10 millió lei. Ha pedig a bankok bemutatásra szóló betéteket is el akarnak fogadni, legalább 40 millió lei alaptőkével kell rendelkezniük. A Banca Nationala nem nyújthat hitelt kisebb alaptőkével rendelkező bankoknak. Bihormegyében mindössze

két bank van, amely a banktörvény rendelkezéseinek megfelel: a salontai és a tincai Népbank.

Míthogy a banktörvény módot nyújt arra, hogy járási székhelyeken hitelszövetkezetek alakuljanak, amelyeknél elegendő az alaptőke 10 százalékanak a befizetése, akció indult abban az irányban, hogy Bihormegyében minden járási székhelyen ilyen

hitelszövetkezetet létesítsenek. Az akció élére Cosma Nerva Traian képviselő, a Federala "Bihor" szövetkezeti egyesület elnöke állott, aki tegnap délelőttre értekezletre hívta egybe Bihormegye összes főszolgabírót. Az értekezleten Cosma Nerva Traian nagy beszédben mutatott rá a hitelszövetkezetek fontosságára. Azon véleményének adott kifejezést, hogy

a hitelszövetkezeteken kívül gabonaértékesítő szövetkezeteket is fel kellene állítani.

A kérdéshez hozzászólt még Chirija Augustin alispán, majd elhatározták, hogy a főszolgabírók a lehető legrövidebb időn belül minden járási székhelyen értekezletre hívják össze a járás vezető embereit és megbeszélnek a szövetkezetek megalakításának módjait.

Elítélte a törvényszék a pénzügyigazgatóság tolvaját

A törvényszék második szekciója igen érdekes pünpert tárgyal. A vádlottak padján Szvolenszki Vilmos és Macsai István fiatalemberek ültek lopással vádolva.

Még 1933-3ban június 6-án a helybeli pénzügyigazgatóságon Barbulescu Joan igazgató tanító 46 ezer leit vett fel, a kollégái fizetését. Mikor a folyósóra lépett, Szvolenszki Vilmos észrevétlenül kilopta a zsebéből a pénzt. A folyósón többen voltak akik észrevették a lopást, körülvették a fiatalembert, aki erre szertedobálta az ezreket. Ez azonban nem segített, mert lopás miatt letartóztatták.

Kevéssel a tett elkövetése előtt Szvolenszky előtt egy tanárnő lépett ki a pénzügyigazgatóság kapuját. Szvolenszki jelt adott egy a társaságában levő fiatalembernek, aki erre a hölgy után vetette magát. Pop Vasile ügyvédjelölt azonban észrevette ezt és a fiatalember után sietett, s leigazoltatta. Mivel igazolvány nem volt nála, őt is a rendőrségre vitték, ahol mindketten bevallották, hogy azért voltak a pénzügyigazgatóságon, hogy zsebtolvajlást köves-

senek el. Az eljárás megindult a két fiatalember ellen. Több mint egy hónapi előzetes fogság után szabadlábra helyezték, de a per tovább folyt.

Még a tavasszal történt, hogy a per egyik tárgyalásán a törvényszék folyósóján Macsai István kilopta Friedlander Ernő igazgató aranyórát. Itt is rajtavesztett Macsai, mert észrevették és letartóztatták.

A tegnapi főtárgyaláson ahol a két tolvajt Popa Vasile ügyvéd védte, a vádlottak azt hangoztatták, hogy soha nem ismerték egymást, csak rendőrség fogházában ismerkedtek meg. Szvolenszki azt mondta, hogy nem követett el lopást, hanem látta, hogy Barbulescu külső kabátzsebében van a pénz és figyelmeztette rá. De nem hagyták kibeszélni magát, hanem azonnal letartóztatták.

A törvényszék a vád és védbeszéd elhangzása után Szvolenszkit 10 hónapi, Macsait pedig 6 hónapi börtönrre ítélte. Macsai felett az aranyóra ellopása miatt más alkalommal ítélik meg. Az ítélet ellen úgy a vád, mint a védelem fellebbezett.

SZINHÁZ

Heti műsor:

Szombaton délután 5 órakor: Nápolyi kaland. Operett. Olcsó helyárakkal

Szombaton este 9 órakor premier: Az Érettségi. Fodor László világsikerű vígjáték újdonsága. Forgács Sándor rendezésében a drámai együttes bemutatkozásával. Rendes helyárakkal

Vasárnap délután 3 órakor: Csunya lány. Operett. Olcsó helyárakkal

Vasárnap este 6 órakor: Érettségi. Második rész. Rendes helyárakkal

Vasárnap este 9 órakor: Három ember a nőben. Negyedszer. Rendes helyárakkal

Hétfőn este 9 órakor: Érettségi. Rendes helyárakkal

Nápolyi kaland operettújdonság új beállításban kerül színre szombaton délután 5 órakor az operett-együttes legkiválóbbjaival, olcsó helyárakkal

Érettségi. Premier ma, szombaton este. Ma este mutatkozik be Szabadkay igazgató prózai együttese Fodor László világsikerű újdonságban, az Érettségiben. Ez az előadás csak fokoz-

ni fogja azt a nagy sikert, amit eddig a társulat működése elért. A darabot Forgács Sándor rendezi, a főszerepeket: Bárdi Teréz, Bálint Anna, Paluc Vilma, Forgács Sándor, Szabados Árpád, Szabadkay Miklós Mihályi és Tarnai, Némeh Böske, Lukács Ede és Kovács Dezső játsszák. Az Érettségi szombaton este 9 órakor, vasárnap délután 6 órakor és hétfőn este 9 órakor van a színház műsorán, rendes helyárakkal.

Vasárnapi előadások: Vasárnap három előadás lesz a színházban, délután 3 órakor Zerkovitz nagyoperettje, a Csunya lány, 6 órakor az Érettségi és este 9 órakor Három ember a nőben van műsoron. A délután 3 óras előadás olcsó helyáru, míg a 6 és 9 óras rendes helyárakkal lesz megtartva.

Jegyelővétel naponta délelőtt 10-11-ig és délután 4-6-ig.

— Állami nyugdíjasok vasuti árképes igazolványainak érvényesítése. A nyugdíjasok árképes igazolványai az 1936. évre érvényesíthetők. Az árképes igazolványok a vasuti állomásnál a titkári hivatalban adandók be s csupán a nyugdíjkiadvány mutatóján fel. Az érvényesítés díjmentes. Dr. Gyöngyössi I. Segítő-egyesületi elnök.

Az anyakönyvi hivatalból

SZÜLETÉSEK

Mutiú Heliodora, Keinberger Péter, Bogdár Mária, Bardás Erzsébet, Irija Angela, Klein Judit, Grosu Ileana, Miclos Floare, Lőrinc János, Vaida Ioan, Fodor Eszter, Cheregi Gheorghe, Selegean Eva.

HAZASSÁGOK

Rosenbaum Ábrahám — Izrael Etelka, Jónás Károly — Borbély Ilona, Szűcs Lajos — Tóth Jolán, Lobont Teodor — P. Szabó Julianna, Salamon Zoltán — Bresslauer Elja, Barakonyi János — Pápa Erzsébet, Jenei Imre — Szegecs Mária, Szabó Sándor — Jeremiás Rozália.

HALALOZÁSOK:

Kiss Julianna, Barna Róza, Balogh Döme, Pop Mária, Kovács Lajos, Szilágyi Adolf, Steiner Sándor, Stern Jozefa, Ormos Margit, Grósz Etelka, Czika József, Horváth Rozália, Pacuraru Simion, Kovács Julianna, Szilágyi József, Glazer Mirjam, Lőrincz Mihály, Fiedler György, Körösi Vasile, Derecskei Tibor, Gavris Florian, Weiss József, Petz Mihály.

Mozgósínházak műsora

Apolló: Roberta.

Forum: Baboona.

Heymann: Le Bonheur — Boldogság.

APRÓHIRDETESEK

Ha szép és üde akar lenni Felföldyhez jöjjön el. Borotválás 5, hajvágás 10 lej. Női hajvágás 12 lej. Str. Tache Jonescu 16.

4150

„Hóvirág” jelígre levél van a kiadóban. Egy kis ház eladó, egyelőre kevés pénz szükséges. Cím a kiadóban.

4158

Tökéletes jelígre levél beadója jelentkezzen a kiadóhivatalban.

Házhelyet keresek 20.000 lejjel. Különbséget havonta fizetném. Címet a kiadóba kérek.

4157

Idősebb uriember állandó barátságát keresem. „Fiatal asszony” jelígre.

4153

Fiatal bejáró-takarítónő délelőtti órákra felvétetik. Huszár, str. Pavel 12. I. em.

4152

Jó családból való fiú nyomdai gépmeister tanulónak felvétetik, a Pásztor nyomdába, Oradea.

4151

Ujságárusításra fiukat és munkanélkülieket felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piata Mihai Viteazul 4. szám.

3 szobás fürdőszobás lakás — esélyes butorozva, — azonnalra kiadó. Str. Denisianu 19.

4032

Vidéki fiatal párt szakmányos vincélérnek keresek. Grosz, str. Rimanóczy 5.

4147

Özv. Tordainé háza eladó vagy kiadó. Üzlet, 3 szoba és mellékhelyiség, hármason Episcopia Bihor, str. Reg. Ferdinand no. 576.

4139

Mindenest csakis éves bizonyítvánnyal keresek 2 személyhez. Weimann str. Vlahuta 16-a délután 4 és 5 között.

4135

Házartásom vezetésére keresek intelligens, perfektül főzni tudó, varrni tudó, lehetőleg egyedül álló nem idősebb, jobb nőt, kinek állandó kellemes nyugodt otthon nyújthatok. Lehetőleg írásbeli ajánlatot kérek a kiadóhivatalba.

4125

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cím a kiadóhivatalban.

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és kzségében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

PASZTOR-NYOMDA ORADEA

Telefon: 380.

6 oldal

“ERDELYI MAGYARSÁG”

1936 január 12